

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на здравеопазването
Главен държавен здравен инспектор

30.8.2021 г.

X 75-01-53

Signed by: Anita Atanasova Dimitrova

ДО
Д-Р СТОЙЧО КАЦАРОВ
МИНИСТЪР НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Относно: предложения за въвеждане на временни противоепидемични мерки на територията на Република България по време на удължената епидемична обстановка, свързана с разпространението на COVID-19 за периода 1 септември –30 ноември 2021 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

Във връзка с Решение № 629 от 26 август 2021 г. на Министерския съвет за удължаване на обявената извънредна епидемична обстановка на територията на Република България, свързана с епидемичното разпространение на COVID-19 за периода 1 септември –30 ноември 2021 г. и съгласно разпоредбите на чл. 63, ал. 4 от Закона за здравето предлагам да се въведат следните временни противоепидемични мерки за територията на страната с цел защита и опазване живота и здравето на гражданите.

1. Общи противоепидемични мерки

1.1. Прилагане от всички работодатели и органи по назначаване на следните мерки и действия: редовно проветряване и дезинфекция в работните помещения по утвърден алгоритъм; правилна хигиена на ръцете, в т.ч. осигуряване на сапун и вода и дезинфектант за ръце; спазване на физическа дистанция между лицата най-малко от 1,5 м.; недопускане на лица с прояви на остри респираторни болести (повишена

температура, кашлица, затруднено дишане, загуба на обонянието, нарушение или загуба на вкуса и други) на работното място; осигуряване на лични предпазни средства на персонала в зависимост от спецификата на работа и оценката на риска на работното място.

1.2. Горепосочените мерки се въвеждат и в обектите с обществено предназначение, търговски или други обекти, които предоставят услуги на гражданите, както и осигуряване спазването на дистанция най-малко от 1,5 м. между лицата, на които се предоставят съответните услуги в помещенията и прилежащите към тях площи на открито; дезинфектант за ръце на входа на обекта; контрол на входа на обекта по отношение броя на влизащите лица с цел недопускане струпване на хора и спазването на дистанцията и поставяне на видно място на информационни табели или информиране по друг начин на потребителите на услуги за задължението за спазване на физическа дистанция, хигиена на ръцете и носене на защитни маски на лицето при посещението на съответния обект.

1.3. Предаването на причинителя на COVID-19 - SARS-CoV-2 и на неговите варианти се осъществява от човек на човек по въздушно-капков път при намалена физическа дистанция (напр. на работното място и в други обществени места, където хората се събират). Поради това е препоръчително работният процес на колективните органи за управление и на служителите да се провежда в дистанционна форма (надомна работа/работа от разстояние), като се прилага плаващо работно време, въвеждане на посменна работа, създаване на график за ползване на регламентирани почивки, както и други превантивни мерки и методи на работа, в зависимост от спецификата на съответната трудова дейност, които да осигуряват подобряване нивото на защита на работещите, в т.ч. ограничаване на несъществени контакти на работните места.

Основната цел на предлаганата мярка е да се намали числеността, респ. да се осигури по-голяма дистанция между работещите в дадено помещение. Това ще допринесе за прекъсване на механизма на предаване на инфекцията и респ. намаляване на заразените в трудовите колективи, както и на инфектираните впоследствие членове на семейства и домакинства. За целта обаче е необходимо да се прояви разбиране, отговорност и активно съдействие от страна на работодателите, при които осъществяването на работния процес от разстояние е приложимо.

1.4. Задължителна употреба от всички лица, когато се намират в обществения транспорт, в лечебни и здравни заведения, в закрити обществени места и в открити обществени места, на които има струпване на хора и невъзможност за спазване на

физическа дистанция от 1,5 м. на защитна маска за лице за еднократна или многократна употреба.

Изключения от носенето на лични маски се допуска само за клиентите в местата за хранене и в питейните заведения, когато се допускат посещения в тях, спортуващи на открито и на закрито за времето на физическата дейност, за участници в телевизионни предавания, брифинги, пресконференции, както и за деца до 6 годишна възраст, поради липсата на създадени устойчиви двигателни и поведенчески навици.

1.5. Спазване на физическа дистанция от най-малко 1,5 м. разстояние между лица, които не са от едно семейство/домакинство и от всички лица, които се намират на открити обществени места (в т.ч. паркове, улици, автобусни спирки).

С прилагането на мярката се цели да се намали възможността за предаване на вируса и заразяване с COVID-19 на отделни лица или различни социални групи, да се въздейства върху механизма на предаване и последващото формиране на семейни огнища.

Предложените мерки съответстват на мерките, въведени по време на извънредната епидемична обстановка от 14 май до 14 юни 2020 г. и нейните последващи удължавания. Тяхната основна цел е от една страна да се осъществи контрол на източниците на инфекция като чрез носене на защитни маски за лице да се намали отделянето на причинителя на заболяването в околната среда и от друга страна – при спазване на дистанция да се ограничи възможността за заразяване на възприемчиви лица, при въвеждане на работа от разстояние – да се ограничат контактите и появата на случаи в обекти на закрито и колективи, водещо до намаляване на последващото предаване на заразата на възприемчиви лица. Стриктното прилагане на предложените мерки ще допринесе единствено до забавяне на епидемичното разпространение на заболяването на територията на страната, като се цели намаляване на новорегистрираните случаи и на интензивността на епидемичния процес до постигане на по-ефективна защита чрез масова имунизация на населението.

Посочените по-горе мерки са изготвени на база препоръки и насоки на Световна здравна организация и Европейския център за превенция и контрол на заболяванията. Същите следва да се запазят, да се прилагат стриктно и в пълен обем, поради продължаващото пандемично протичане на COVID-19 в света, в т.ч. и в Европейския съюз, появата и разпространението на нови варианти на SARS-CoV-2, с по-висока контагиозност и тежест на протичане на инфекциите.

Главна противоепидемична мярка за ограничаване разпространението на COVID-19 е спазването на физическа дистанция при общуване, тъй като основният път на предаване на инфекцията е отделянето на вируса от инфектирано лице чрез респираторни капчици или аерозол при говор, кихане, кашляне, медицински интервенции и др., които могат да се вдишат от възприемчиви индивиди при близко общуване. С увеличаване на разстоянието между лицата (дистанцията) се намалява възможността за ефективно предаване на новия коронавирус и възникването на инфекции.

По данни на Европейския център за превенция и контрол на заболяванията от извършен систематичен преглед и мета-анализ е установено, че физическа дистанция от един метър и повече е свързана с приблизително петкратно намаляване на риска от предаване на заболяването, като с увеличаване на разстоянието с още един метър двукратно се увеличава защитният ефект на мярката. В същото време следва да се има предвид, че спазването на физическа дистанция е успешна мярка в среда с постоянен обмен на въздуха.

За придържане към мярката може да се използват напомнителни информационни табели и съобщения, особено в места с тенденция за струпване на хора. Обозначения по подове и по столове/седалки, както и пренареждане на мебели също могат да улеснят прилагането на физическата дистанция, особено в места, където хората се събират, като магазини, обществен транспорт и ресторанти.

Друг път на предаване на инфекцията при COVID-19 е чрез допир до контаминирани повърхности и предмети. Както и при други респираторни вируси, след докосване на замърсени повърхности и последващ допир на ръцете до носа, устата или очите вирусът може да проникне в човешкото тяло по т.нар. контактен път. Ето защо, за намаляване на разпространението на заболяването се препоръчва почистване и дезинфекция на околната среда с вирусоцидни препарати, особено при повсеместно разпространение на заболяването.

Отново по данни на Европейския център за превенция и контрол на заболяванията, предаването на SARS-CoV-2 е особено ефективно в пренаселени пространства на закрито като офиси, ресторанти, църкви, търговски центрове, работнически общежития, организирани групи в ски курорти, празненства, танцувални зали, круизи и превозни средства, както и при пеене, висок говор и др., при които се повишава образуването на инфектирани респираторни капчици, вкл. и на аерозол.

Ето защо редовното проветряване има съществено значение за намаляване на вероятността за заразяване. Към момента се предполага, че вентилационните системи с вкарване на външен въздух увеличават времето, необходимо за заразяване, като „разреждат“ инфектираните частици във въздуха. За автоматизираните вентилационни и отоплителни системи обаче е необходимо да се спазват определени изисквания за обмен на въздуха. Същите следва да бъдат настроени така, че да осигуряват приток на външен въздух в помещенията, на сравнително чести периоди и да изтеглят замърсения въздух от помещенията. Допълнително използваните системи следва да работят така, че да не позволяват смесването на въздушни потоци от едно помещение в друго.

Най-общо, съгласно техническите препоръки за постигане на комфортни условия и осигуряването на достатъчно пресен въздух като подходящо решение се приема балансирана вентилационна инсталация, при която едновременно работят нагнетателна и смукателна системи. Чрез смукателната инсталация замърсеният въздух се изтегля от помещенията и се изхвърля в атмосферата, а чрез нагнетателната инсталация в помещенията се подава въздух, който обикновено, се подлага на предварителна обработка като филтриране. Използването на филтрация на въздуха, в допълнение към вентилацията, също може да намали риска от заразяване, като значение има вида на използваните филтри. Използването на въздушна рецикулация без филтрация обаче трябва да се избягва.

Хигиена на ръцете се приема за рационална предпазна мярка и се препоръчва като ключова дейност в лечебни и обществени места за превенция на COVID-19 на базата на натрупаните данни от проучвания за грип и други респираторни вирусни инфекции и за възможността на SARS-CoV-2 да издържа в околната среда и върху предмети. Придържането към правилна хигиена на ръцете силно се препоръчва по време на пандемията от COVID-19, както и като добра практика за предпазване и всички заболявания, предавани чрез директен контакт с респираторни секрети или по фекално-орален път.

Прилагането на подходящи дезинфектанти унищожават вируса за кратко време. Поради това правилната хигиена на ръцете и дезинфекцията на повърхности е от съществено значение за превенция на разпространението на COVID-19. Разработени са Алгоритъм на дезинфекционните мероприятия на работните места, в обекти с обществено предназначение или в търговски и други обекти, които предоставят услуги на гражданите в условията на епидемично разпространение на COVID-19 и Инструкции

за правилна хигиена на ръцете с цел повишаване на информираността и правилно провеждане на хигиенните и дезинфекционните мерки.

Ефективна противоепидемична мярка за опазване здравето на населението чрез намаляване възможността за предаване на инфекцията и свързаното с това възникване на нови случаи на COVID-19 е използването на защитни маски за нос и уста в закрити обекти. Това спомага както за защита на носещия, така и на околната среда от потенциално инфекциозен материал. От съществено значение е носенето на защитни маски от т.нар. пресимптомни лица, при които е доказано, че масово отделяне на вирусни частици се наблюдава няколко дни преди появата на клинични оплаквания, което определя тяхната основна роля като неконтролируем източник на инфекция.

Употребата на защитни маски за лице в обществото, особено когато не може да се осигури физическа дистанция трябва стриктно да се прилага най-вече в затворени и гъсто населени обекти и места в области и зони с предаване на заболяването сред обществото, особено от рискови за COVID-19 групи от населението (възрастни и хора с хронични заболявания).

Носенето на защитна маска за лице се препоръчва като бариерна мярка, която да предпази движението на респираторни капчици във въздуха от един човек към друг, когато лицето, което носи маската киха, кашля, говори или повиши своя глас. Същата може да послужи основно като средство за контрол на източника на инфекция, за да се намали разпространението на дадено заболяване, особено по време на епидемия или пандемия, когато се счита, че броят на асимптомните лица в обществото е висок. По този начин се свежда до минимум отделянето на респираторни капчици от заразени лица, които още не са развили симптоми или които остават асимптомни. Препоръката се основава на това което е известно за ролята на респираторните капчици в разпространението на вируса на COVID-19, както и на нарастващия брой доказателства от клинични и лабораторни проучвания, които сочат, че маските намаляват разпространението на капчиците, **само когато покриват носа и устата.**

Използването на защитна маска за лице трябва да се разглежда като допълнителна мярка, а не като заместител на основните противоепидемични мерки, които се препоръчват за намаляване предаването на новия коронавирус, като физическа дистанция, стриктна хигиена на ръцете, респираторен етикет, оставане у дома при поява на симптоми на инфекциозно заболяване или настинка и избягване на докосването на лицето, носа, очите и устата.

Натрупват се данни, че носенето на защитни маски предпазва от предаване на COVID-19. Освен това, счита се, че използването на лицеви маски е свързано с по-лекото протичане на заболяването при заразените, поради намаляване на поетия инфекциозен товар. Съществено значение за ползата от защитни маски за лице е вида и материалите, от които те са направени, като се препоръчва те са поне от 3 слоя. Идеалната комбинация на материал са: 1) вътрешен слой хидрофилен материал, напр. памук; 2) външен слой от хидрофобен материал, напр. полипропилен, полиестер, който може да ограничи външно проникване на замърсители в носа и устата на носещия; 3) среден хидрофобен слой от синтетичен невълнен материал като полипропилен или памучен слой, който да засилва филтрацията или да задържа капчици.

За правилната употреба на защитните маски е необходимо да се спазват установени правила по отношение на начина на слагане и сваляне, покриване на носа и устата, измиване и дезинфекция на ръцете, правилно изхвърляне или изпиране на употребена маска, за да не се постигне евентуално замърсяване на ръцете и последващо заразяване с новия коронавирус. Изготвени са инструкции за правилна употреба на защитни маски за уста и нос, използването на които трябва да бъде съчетано с правилна хигиена на ръцете и избягване докосването на устата, носа и очите.

Натрупаните до момента данни сочат, че Делта варианта на SARS-CoV-2, който доминира понастоящем във всички части на света, в т.ч. и в страната, се характеризира с по-голяма контагиозност и вирулентност. Установено е, че при заразени лица с Делта вариант, вирусният товар, който се отделя от заразено лице е 1000 пъти повече в сравнение с други варианти, което спомага за много по-лесно и бързо предаване на инфекцията, дори и на открито. Поради това, стриктното спазване и придържане на всички граждани към общите противоепидемични мерки ще спомогне за ограничаване на разпространението на COVID-19, овладяване на наблюдавания се към момента подем в заболяемостта, намаляване на незащитените контакти и свързаното с това възникване на нови случаи и взривове.

Общите противоепидемични мерки следва да се прилагат от всички лица, независимо от данни за наличие на постинфекциозен или постваксинален имунитет, поради регистрирани случаи на инфекция както при лица, получили една или две дози ваксина, така и при преболедали.

Продължаващото пандемично разпространение на COVID-19 способства за появата на нови варианти на SARS-CoV-2, които са с фенотипни характеристики, сочещи тяхната ефективна способност да „заобикалят“ наличието на антитялов отговор

при заразяване с новия коронавирус. Това е допълнителна и много важна причина всички предложени мерки да се прилагат в пълен обем като от особено значение е провеждането на стриктен контрол както от страна на оправомощените държавни органи (РЗИ, МВР, БАБХ), кметове на общини и областни управители, така и от всеки работодател и орган по назначаване.

2. Противоепидемични мерки спрямо източниците на инфекция (потвърдени случаи на COVID-19)

По отношение на SARS-CoV-2 е доказано, че източник на инфекцията са болни и заразноносителни.

2.1. За своевременно откриване на всяко заразено лице, с цел ограничаване на разпространението на вируса, е необходимо да се осигури възможност за безплатно и лесно достъпно изследване с бързи антигенни тестове на всеки гражданин в различни лечебни заведения, в т.ч. и в аптеки.

При правилно създадена организация по въвеждане на проведените изследвания в Националната информационна система за борба с COVID-19 съществено ще се повиши регистрацията на новозаразените лица, което ще спомогне да се създаде една по-реална представа за масовото разпространение на инфекцията в страната, както и да се приложат съответните изолационно-ограничителни мерки, в резултат на което ще се ограничи разпространението на заболяването на местно и на национално ниво.

В допълнение, препоръчвам да се въведе периодично изследване на служители и работещи в обекти и колективи, при които прилагането на препоръката за до 50% работа от разстояние е неприложима, както и при такива с непрекъснат контакт с граждани при обучение, предоставяне на услуги и др.

Подобен подход трябва да се въведе и в обектите, предоставящи грижи и услуги, вкл. и в образователната система, на лица от рискови групи (възрастни над 60 г., лица с хронични заболявания, деца) с цел навременно установяване и изолиране на заразноносител или болен.

2.2. Въвеждане на стриктен контрол в аптеките и медико-диагностичните и клинични лаборатории относно продажбата на лекарствени продукти и провеждането на диагностични изследвания по желание на гражданите.

Установена практика в страната е лица със симптоми на COVID-19 да си закупуват бързи антигенни тестове от аптеката, да провеждат сами изследването и интерпретацията на получения резултат. Впоследствие при отчетен положителен резултат лицата провеждат самолечение или назначено по телефона лечение от лекар. В

някои от случаите се стига до закупуване на антибиотици, както и на други лекарствени средства, от аптечната мрежа без лекарско предписание. В краткосрочен план това може да доведе до влошаване на състоянието на заразения, поради липсата на медицинско наблюдение и преглед, а в дългосрочен план – до повишаване на антимикробната резистентност, поради масово неправилно използване на широкоспектърни антибиотици.

В допълнение, липсата на възможност за адекватно амбулаторно лечение, води до самоволно провеждане от страна на заразения на лабораторни и рентгенологични изследвания, при неправилното инпретиране на които съществува риск от влошаване на състоянието на лицето, вкл. и повишаване вероятността от усложнения и смъртен изход.

Всички лица, които са с положителен резултат от проведен бърз антигенен тест, закупен от аптека, следва да информират своя личен лекар или друго лечебно заведение за препотвърждаване на резултата и назначаване на подходящо лечение.

Всяко лице с положителен резултат от бърз антигенен тест или от изследване PCR трябва да се изолира и да преустанови или намали до минимум своите контакти, за да не предаде заразата на лица, възприемчиви към инфекцията.

1.3. В съответствие с гореизложеното, на територията на всяка област следва да се разкрият лекарски кабинети, които да провеждат първоначални, а при необходимост и проследяващи прегледи на потвърдени случаи на COVID-19, независимо от техния здравноосигурителен статус.

С това ще се противодейства на прилагането от гражданите на неправилно лечение на COVID-19 и свързаните с това усложнения и продължителност на заболяването.

3. Противоепидемични (изолационно-ограничителни) мерки спрямо механизма на предаване на инфекция

С цел прекъсване на механизма на предаване на инфекциите от COVID-19 е необходимо да се въведат ограничителни мерки по отношение струпването на хора, свързано с провеждането на различни обществени дейности, мероприятия, посещения на обекти с обществено значение.

Въвеждането на ограничителни (нефармацевтични) мерки има за цел единствено да ограничи епидемичното разпространение на COVID-19, т.е. да се намали броят на потвърдените случаи и свързаните с това тежко протичащи инфекции, изискващи болнично лечение и водещи до смъртен изход.

Предвид постигнатият незадоволителен ваксинационен обхват в страната, прилагането на горепосочените мерки са основния метод за овладяване на епидемията на този етап.

3.1. На първо място трябва да се преустановят всички масови мероприятия, организирани от общини и по частна инициатива като концерти, музикални фестивали, събори, фолклорни инициативи и др., свързани със събиране на едно място на хора от различни области на страната и държави от света и висока концентрация на хора на ограничена площ. Това е предпоставка както за масово заразяване на присъстващите поради високия контагиозен индекс на Делта варианта, така и за последващо вторично разпространение на инфекцията в различни населени места.

Регистрираната към момента 14-дневна заболяемост от COVID-19 в страната е 265,52 на 100 000 население, което съгласно Националния план за справяне с пандемията от SARS-CoV-2, приет с решение № 518 на Министерския съвет, определя **3 ниво на заболяемост** (броят на новосъобщените случаи на COVID-19 на 100 000 души от населението през последните 14 дни е от 250 до 500 на 100 000 население).

В тази връзка, предлагам да се въведат предвидените в Националния план за посоченото ниво мерки, както следва:

3.2. Преустановяване провеждането на конгресно-конферентни мероприятия, семинари, конкурси, обучения, тимбилдинги, изложения и други обществени мероприятия в присъствена форма на закрито.

Допуска се тяхното провеждане на открито при спазването на основните противоепидемични мерки (носене на защитна маска за лице, спазване на физическа дистанция).

Като възможност за намаляване на негативните последици от ограничителните мерки върху бизнеса е целесъобразно използването на въведения вече т.нар. зелен (санитарен) паспорт (100 % от персонала и посетителите да са ваксинирани, преболедували или с отрицателен резултат от проведен PCR или бърз антигенен тест, удостоверено с необходимите документи) като алтернативен вариант на предвидените в Плана мерки.

Наличното вече официално приложение на България за сканиране и валидиране на Digital Green Certificate – COVID CHECK BG, одобрено от Гугъл и публикувано в Google Play Store, ще спомогне на персонала в различните обекти, прилагащи този подход лесно и бързо да проверяват сертификатите на посетителите.

В посочения случай се допуска провеждането на конгресно-конферентни мероприятия, семинари, конкурси, обучения, тимбилдинги, изложения и други обществени мероприятия в присъствена форма на закрито при заемане на 50% от капацитета на помещението и 100% наличие на цифров COVID сертификат за ваксинация, преболедуване или изследване от всички заангажирани и участващи лица.

3.3. Преустановяване провеждането на закрито на мачове и други спортни събития. Изключения се допуска само спрямо провеждането на професионални спортни събития на закрито, но без публика. Провеждането на мачове и спортни състезания на открито се осъществява без публика.

Алтернативен вариант е допускането на публика на открито до 50% от капацитета на съответния стадион/спортна зала само за лица, притежатели на т.нар. зелен (санитарен) паспорт.

3.4. Преустановяване на групови посещения във фитнеси, спортни зали и клубове, плувни басейни и комплекси, балнеолечебни (медикъл СПА) центрове, СПА центрове, уелнес центрове и таласотерапевтични центрове. Допуска се само индивидуалното ползване на посочените по-горе обекти при използване на не повече от 30% от капацитета им и спазване на физическа дистанция от най-малко 1.5 м между посетителите.

Алтернативен вариант е допускането на групови посещения и заетост до 50% от капацитета на обекта само за лица, притежатели на т.нар. зелен (санитарен) паспорт и при 100 % наличие на зелен паспорт от персонала.

3.5. Преустановяване работата на музеи, галерии и други културни събития.

Алтернативен вариант е работа до 50% от капацитета на обекта само за лица, притежатели на т.нар. зелен (санитарен) паспорт, в т.ч. и при 100 % наличие на зелен паспорт от персонала.

3.6. Преустановяване работата на нощни заведения, игрални зали и казина.

Алтернативен вариант е работа до 50% от капацитета на обекта само за лица, притежатели на т.нар. зелен (санитарен) паспорт, в т.ч. и при 100 % наличие на зелен паспорт от персонала.

3.7. Преустановяване работата на закрито на заведения за хранене; допуска се обслужване на открито при осигуряване на разстояние от 2 м. между столовете на масите и посетителите са групи до 6 човека на маса и при ограничено работно време в границите между 7.00 и 22.00 часа. Разрешена е доставка по домовете.

Алтернативен вариант за работа на закрито е до 50% от капацитета на обекта само за лица, притежатели на т.нар. зелен (санитарен) паспорт, в т.ч. и при 100 % наличие на зелен паспорт от персонала.

3.8. Преустановяване работата на закрито на прилежащите към местата за настаняване заведения за хранене и развлечения по смисъла на чл. 124 от Закона за туризма за лица, които не са гости. Същите обслужват само гости на местата за настаняване по възможност чрез рум сървиз или при спазване на изискванията за работа при обслужване и при спазване на въведените изисквания и ограничения за конкретния обект, но не повече от 50% от капацитета на заведението.

3.9. Въвеждане на контрол за достъп в търговските центрове (представляващи една или повече сгради, в които са разположени магазини, заведения и други търговски обекти) и търговските центрове тип МОЛ, с оглед ограничаване на потока от лица, като не се допускат повече от 1 човек на 8 кв. м.

От критично значение за постигане на положителен резултат при прилагане на ограничителни мерки е от една страна на заявена политическа воля и финансова и социална подкрепа на засегнатите бизнеси, а от друга страна - на припознаването от обществото на тяхната значимост, което да доведе до обществена ангажираност и стриктно придържане към въведените ограничения.

Необходимо е да се проведат обсъждания в отделните отрасли с търсене на подходящи алтернативни решения за работа в условията на извънредна епидемична обстановка и при всяко едно от достигнатите нива в Националния план. В тази връзка, предлагам изготвените от отделните министерства указания за прилагане на въведените противоепидемични мерки в контролираните от тях сфери да бъдат отново съгласувани от Министерство на здравеопазването, с оглед прецениране на необходимостта от тяхната актуализация в контекста на разпространението на варианти на безпокойство на SARS-CoV-2, както и за включване на изводите и предложенията от проведените обсъждания и консултации.

С цел намаляване на вероятността за заразяване и последващо разпространение препоръчвам на всички граждани да ограничат своите несъществени пътувания в страната и в чужбина и да намалят/преустановят посещенията на обекти и участието в дейности, които не са от първа необходимост.

3.9. Освен това, при възможност всички видове административни услуги за граждани трябва да се предлагат и в електронна среда, което ще намали посещенията на лицата в съответните обекти.

Предвид общественото значение на заболяването е необходимо да се изгради правилна комуникационно-информационна стратегия, насочена към всички граждани за значението, правилното прилагане и спазване на протиепидемичните мерки, препоръки за намаляване на несъществени контакти, дейности и пътувания, обществени инициативи за справяне с пандемията и др.

Необходимо е да се засили контрола по спазване на въведените мерки от всички отговорни лица, като обектите, които не контролират правилното използване на т.нар. зелен паспорт следва да бъдат временно затваряни.

4. Протиепидемични мерки спрямо възприемчивите лица

От съществено значение за намаляване на интензивността на епидемичното разпространение на COVID-19 е намаляване на броя на възприемчивите към инфекцията лица.

Основна протиепидемична мярка в борбата със заразните болести е прилагането на неспецифични и специфични профилактични мерки.

Неспецифичните мерки включват посочените в т.1 мерки, които са с бариерен характер.

Специфичните мерки са тези, които водят до изграждането на изкуствен имунитет и включват прилагането на ваксини и антитела за профилактика, като в конкретния случай е прилагането на пандемична COVID-19 ваксина (ваксинопрофилактика).

За успешното и ефективно прилагане на ваксинопрофилактиката е необходимо да се постигне определено ниво на обща защита или т.нар. колективен имунитет, който при ваксинопредотвратимите инфекции е над 80%.

В България, към 29.08.2021 г. общият брой на приложените пандемични ваксини при лица на и над 12 г. е 2 288 147 дози. Със завършен ваксинационен курс са 1 156 635 лица или 18,89% от подлежащото население.

Към момента, основна рискова група за тежко боледуване и смърт продължава да са лицата на възраст на и над 60 г., както и тези с хронични заболявания.

Предвид липсата на разрешена за употреба ваксина срещу COVID-19 за деца на възраст до 11 г., както и нарастващите данни за все по-често заразяване и боледуване на деца, детската възрастова група 0-11 г. също следва да се счита за уязвима и приоритетна за опазване от COVID-19.

На база на гореизложеното, отново предлагам да се организира и проведе масова национална ваксинационна кампания, която да е насочена към различни професионални

групи (медици, учители, служители и др.), различни възрастови групи (млади хора, родители, възрастни) и различни по етнос, убеждения, социален статус лица. Необходимо е, чрез послания, информация и разяснения да се повиши интереса на гражданите към ваксините срещу COVID-19, тяхната полза за опазване на личното здраве и здравето на тези, които не могат да бъдат ваксинирани, поради ненавършена възраст, наличие на заболявания или противопоказания; за състава на ваксините и свързаните с тях нежелани странични ефекти и вреди.

Освен това, предлагам да се обмисли въвеждането на задължителна ваксинация срещу COVID-19 за определени групи в риск като медицински специалисти и учители, които при предходните вълни бяха тежко засегнати с висок брой починали лица, както поради естеството на тяхната работа (работа с болни от COVID-19, респ. работа с колективи), така и поради напредналата възраст на голяма част от персонала в образователната система и наличието на хронични заболявания.

5. Административно-организационни въпроси

5.1. Подобряване на снабдяването с Ремдесивир

Предвид повишаването на ръста на хоспитализациите в страната е необходимо в области с високи нива на хоспитализирани пациенти с COVID-19 навременно да се осигуряват достатъчни количества лекарствени средства, в т.ч. ремдесивир, използван за лечение на заболяването в болнични условия.

5.2. Мотивиране на персонала в болници, РЗИ, ЦСМП и др. чрез опростяване процеса на отчитане и получаване на финансови средства за работа с COVID-19

По отношение на медицинския персонал, които извършват диагностиката, лечението и надзора на COVID-19, следва да се предприемат мерки за коригиране на изготвената методика за заплащане при работа на първа линия, която е причина за загубата на мотивация и нежелание на персонала да работи в риск от заразяване при недостатъчно заплащане спрямо предходните месеци.

Прилаганата към момента нова методика е предпоставка да се стигне до съществена липса на медицински специалисти, особено в COVID отделенията на болниците, и произтичащата от това невъзможност за лечение на COVID-19 на тежко и критично болни пациенти.

По същия начин стои въпросът и с персонала на ЦСМП, което крие риск от нарушаване работата по преглед и транспортиране на лица с COVID-19, нуждаещи се от болнично лечение.

Намаляването на финансирането за работа на първа линия и в РЗИ допълнително ще влоши работата по надзора на заболяването, който и без това в условия на подем и непрекъснато повишаване на случаите е силно затруднена, поради ограничения и недостатъчен брой служители в инспекциите.

5.3. Осигуряване на финансови средства за транспортни разходи на РЗИ, осъществяващи граничен здравен контрол

Предвид необходимостта от поддържане на граничен здравен контрол на 25 ГКПП е необходимо да се осигуряват финансови средства за транспортиране на служители на РЗИ до граничните пунктове, повечето от които са значително отдалечени от областните градове.

Липсата на финансова обезпеченост ще доведе до невъзможност за провеждане на граничен здравен контрол на повечето сухопътни гранични пунктове.

5.4. Осигуряване на улеснен достъп на здравнонеосигурени лица и такива без личен лекар до навременна диагностика и лечение на COVID-19.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

При одобрение от предложените от мен мерки предлагам същите да влязат в сила една седмица от датата на моя доклад, за да се даде възможност за подготовка и реорганизация на ограничените обекти и дейности.

С уважение,

30.8.2021 г.

X Ангел Кунчев

Signed by: Angel Ivanov Kunchev

ДОЦ. Д-Р АНГЕЛ КУНЧЕВ, Д.М.

Главен държавен здравен инспектор